

Yttrande över Förslag till fem detaljplaner med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning inför etablering av Lalandia, Varamon, Motala kommun

Naturskyddsföreningen i Motala har tagit del av samrådshandlingar avseende det omfattande förslaget till etablering för Lalandia i Varamon. Vi har deltagit i samrådsmöte den 5 april 2018 och granskat de fem detaljplaner och den miljökonsekvensbeskrivning som tagits fram. Vi vill lyfta fram våra synpunkter enligt nedanstående avsnitt.

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Miljökonsekvenser	3
3. Riksintressen	6
4. Strandskyddet	7
5. Översiktsplanering	8
6. Miljökvalitetsmålen	8
7. Miljökvalitetsnormer	9
8. Geografisk avgränsning utifrån "influensområdet" och Grönstrukturanalys	10

1. Inledning

1.1 Motala sjöstads största attraktionskraft är Vättern och dess stränder

Motala kommun marknadsför sig som Motalas sjöstad och Varamon brukar kallas Nordens största insjöbad. Det är oerhört viktigt att dessa värden lyfts fram i marknadsföringen av Motala och inte förstörs för all framtid i kortsiktig iver att få arbetstillfällen och intäkter till kommunen.

Som Europas sjätte största insjö och Sveriges näst största sjö är Vätterns värde både nationellt och internationellt mycket högt, både som vattenresurs och dess höga naturvärden. Vättern är klassat som Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet och inom bl.a. Motala kommuns gränser även enligt fågeldirektivet. Vätterns kyliga vatten i kombination med vindexponerade och syresatta stränder har skapat förutsättningar för sjöns unika artsammansättning. Naturskyddsföreningen i Motala är övertygad om att långa oexploaterade stränder som är tillgängliga för alla, på lång sikt utgör den största attraktionskraften för Motala. Anläggningar och stugbyar kan självklart locka många besökare i det korta perspektivet. Men det är oerhört viktigt att inte oersättliga strandmiljöer förstörs för att ge plats för dessa anläggningar. Tänk om Motala kommun i framtiden kan marknadsföra en mil sammanhängande, tillgängliga stränder. Att anlägga en vandringsled hela sträckan längs stranden från centrum till Lemunda vore ett utmanande mål för att göra Motala attraktivt. Det kanske kan bli världens längsta strandpromenad!

1.2 Varamoviken bör beaktas i ett helhetsperspektiv

Naturskyddsföreningen i Motala vill understryka att planeringen av detta stora exploateringsföretag i södra Varamon saknar ett helhetsperspektiv. Motalas översiktsplan är från 2006 och kan i sammanhanget betraktas som mycket åldersstigen och för aktuella planer inaktuell till stora delar. Med tillgång till en uppdaterad översiktsplan hade det varit naturligt att hela Varamoviken med omgivning varit föremål för bedömning av miljöpåverkan då en så pass stor och omfattande verksamhet ska planeras. I MKBn bedöms konsekvenserna för respektive planområde vilket gör att de kumulativa effekterna inte bedöms fullt ut. Naturskyddsföreningen i Motala anser att den geografiska avgränsningen är för snäv och att bedömningen bör göras ur ett större influensområde som omfattar hela Varamoviken.

2. Miljökonsekvenser

2.1 Allmänna synpunkter på Miljökonsekvensbeskrivningen

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram enligt miljöbalken 6 kapitlet. Syftet är att integrera miljöaspekter i detaljplanen för att främja en hållbar utveckling. I förslaget fastslås att framtagandet av detaljplaner och MKB sker parallellt och att kompletteringar/justeringar kan behöva göras under planernas fortsatta arbete, vilket vi tar fasta på.

Svårnavigerat dokument

Det är svårt att navigera i MKBn. Kapitel bör kompletteras med numrering för att lättare hitta hänvisningar.

Se över detaljplanernas påverkan på befintliga planer

MKBn bör uppdateras med de gällande detaljplaner som nämns i planbeskrivningen för bl.a. Tvättsvampen. Det saknas bl.a. bedömd påverkan på detaljplan nr 638 och 664 som är gällande (övriga planers genomförandetid har gått ut enligt planbeskrivningen).

MKBn bör kompletteras med kartillustrationer som visar de blå-gröna strukturerna för att lättare ta till sig informationen om Grönstrukturanalysens resultat (se s.62-63, MKB).

Illustrationer i planbeskrivningarna

Det bör framgå vilka träd som ska bevaras och vilka som är nyplanteringar.

Kumulativa effekter

De kumulativa effekterna av de sammantagna planförslagen bör beskrivas ytterligare för Varamon-området med avseende på tillgänglighet, naturmiljö, trafiksituation mm.

Fladdermusinventering

I MKB står att fladdermusinventering bör göras. Om det bedöms att en sådan är nödvändig ska den självklart ingå i MKB som ett underlag och inte skjutas på framtiden. Om den görs när detaljplanerna är fastställda blir det avsevärt svårare att ta hänsyn till värdefulla miljöer för fladdermöss.

Geografisk avgränsning

När det gäller den geografiska avgränsningen konstaterar man att detaljplaneförslagen medför konsekvenser även utanför planområdet, särskilt vad gäller påverkan vatten- och luftmiljön, trafik, natur- och kulturmiljön, rekreation, landskapsbild samt buller. Detta konstaterande fullföljs sedan inte i den fortsatta miljöbeskrivningen och tänkta exploateringsprojekt i norra delen av Varamoviken, som kan orsaka samma miljökonsekvenser, tas inte med. Risker är uppenbara att de miljöaspekter som etableringsprojektet Lalandia orsakar kan komma att aggregeras genom en kraftig exploatering av utvidgat tätortsområden med bostadsområde i Bromma, Kårsby och Djurkälla. Detta ska man ha i åtanke då man

studerar konsekvenserna på miljön för enskilda planytor. Vi återkommer till detta under efterföljande avsnitt.

Anläggningsprocessen

Anläggandet av en vattenanläggning innebär användning av kemiska ämnen, utsläpp av vatten och naturresurser under byggprocessen. MKBn bör kompletteras med konsekvenserna av verksamheten som planeras bedrivs på Tvättsvampen samt konsekvenserna av uppförandet av tillfälliga bostäder.

2.2 Naturvärden

Den naturvärdesinventering som gjorts av Motala kommun och ligger till grund för MKB är i stort sett bra och följer Svensk standard för naturvärdesinventeringar. Naturskyddsföreningen i Motala anser att den klassning av naturområden som gjorts är bra med ett undantag:

Inventeringsområde 1 (Vildmarken) bör ges en högre naturvärdesklass. I detta område finns, förutom ett stort antal gamla tallar, en mycket rik lövträdsmiljö med grova aspar och en rik blandning av andra trädslag som lönn, ek, björk och fågelbär mm. Området bör ges naturvärdesklass 3 eller högre. Detta område är minst lika värdefullt som område 3 och 4 och bör därmed ha naturvärdesklass 3.

Dessvärre tas i detaljplanerna och MKB inte hänsyn till denna utmärkta naturinventering i den utsträckning som är nödvändigt för att bevara naturvärdena.

I detaljplaneförslaget Badgästen (Vildmarken) föreslås exploatering av ett värdefullt naturområde inom strandskyddsområde (ovan nämnda inventeringsområde 1).

De skäl som kommunen framhåller som stöd för att upphäva strandskyddet är att området till "stor del" brukas som parkering. Den yta som utgörs av parkering består av ungefär 1/4 av den totala ytan. Resten utgörs av oexploaterad skogsmark som alltså inte alls är ianspråktagen, se illustration nedan. Att den som kommunen påstår har ett lågt friluftsvärde håller inte Naturskyddsföreningen i Motala med om. Tvärtom kan den ses som en naturlig rogivande plats med rikt fågelliv i direkt anslutning till stranden. Dessutom har området stor betydelse för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Illustration där detaljplan Badgästen är kombinerad med flygbild (ortofoto) med hjälp av GIS (egen illustration).

I detaljplaneförslaget Tvättsvampen föreslås område 8 i naturvärdesinventeringen sparas som naturmark, men övriga områden 5-7 (området kring långgolven) kommer att exploateras utan någon annan hänsyn än marklov för trädfällning av grova ekar och tallar. I område 6 finns ett flertal grova alar, lönnar och almar, som helt saknar skydd i den föreslagna planen. För att bevara dessa höga trädvärden måste hela området 6 bevaras som naturmark.

I detaljplaneförslaget Folkets Park återfinns det ur naturvärdessynpunkt allra värdefullaste området i Lalandia-projektet är det ekområde som betecknas som nr 12 i naturvärdesinventeringen. Detta område har så pass höga naturvärden att det vore motiverat att ge det ett långsiktigt skydd tillsammans med ekområdet på Mariebergsudden. Området är klassat som naturmark i detaljplanen. Det är dock lite oklart var gränsen för naturmarken går i förhållanden till de värdefulla ekar som finns i området. Naturskyddsföreningen i Motala vill uppmärksamma kommunen på att det finns en mycket grov ek även innanför stängslet till nuvarande Folkets Park som bör inkluderas i naturmarken.

Strandskyddet föreslås upphävas helt för den åkermark som ingår i Folkets Park. Kommunen anger ett mycket angeläget enskilt intresse, vilket knappast byggandet av semesterlägenheter kan anses vara. Naturskyddsföreningen i Motala anser i stället att detta område ska utvecklas som ett tillgängligt rekreationsområde som samtidigt kan förbinda det värdefulla ekområdet 12 med Mariebergsuddens värdefulla ädellövmiljö. En gles ekplantering med generösa lekytor skulle både bevara den vackra utsikten över Vättern, öka naturvärdena och göra det mer

tillgängligt för allmänheten. På det sättet skulle det kunna bli ett rekreatjonsområde för alla - inte bara för de som har råd att hyra en semesterlägenhet vid stranden.

2.3 Kulturvärden

Kapitlet om kulturmiljö bör bl.a. kompletteras med de resultat som redovisas i kulturutredningen som gjordes på Tvättsvampen 2014 (Karlenby, Leif, se länk <http://samla.raa.se/xmlui/handle/raa/7901>) Bolaget / kommun bör ge förslag på hur kulturvärdena kopplat till Folkets Park kommer att tas till vara och hur minnet av Folkets park ska bevaras.

2.4 Detaljplan för Tvättsvampen

Förtydligande samlad bedömning

Enligt den samlade bedömningen kommer planförslaget "orsaka betydande miljöpåverkan på landskapsbilden". Miljöpåverkan bedöms även ske på naturmiljön, trafikmiljön samt Vättern med hänsyn till ökad dagvattenavrinning." (sid. 28). Detta bör också framgå av det tidigare kapitlet "Förenlighet med 3,4 och 5 kap miljöbalken (sid.8) där det konstateras att " detaljplanensgenomförande ger betydande påverkan på landskapsbilden. "I övrigt bedöms planens genomförande **inte** ge upphov till betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållning med vatten eller andra resurser och kan därmed anses vara förenlig med bestämmelserna i Miljöbalkens 3:e, 4:e och 5:e kapitel." vilket är någon motsägelsefullt.

3. Riksintressen

I MKBn fastslås att planområden påverkar ett förhållandevis stort antal riksintressen, men det är endast ett av dessa som bedöms få positiva effekter av den föreslagna exploateringen och det är riksintresset för turism.

Följande riksintressen bedöms få en negativ påverkan:

- riksintresse för rörligt friluftsliv,
- riksintresse för naturvård,
- riksintresse för naturmark samt
- riksintresset Natura 2000-område

Till varje redovisad miljökonsekvens måste en välgrundad motivering till ställningstagandet finnas. I planernas MKB anges att exploateringen innebär "viss negativ påverkan", "är i någon mån negativt" eller "bedöms inte påverka ... på ett betydande sätt", vilket inte uppfyller kraven på en välgrundad motivering och kraven på en MKBs innehåll. Speciellt inte då exploateringen har den omfattning som här är aktuell i ett område med ett stort antal riksintressen.

Exploateringen kommer att ge effekter på samtliga riksintressen i området, men också andra aspekter på klimat och miljön, som uppstår även utanför planområdet. Detta behöver belysas genom att den geografiska avgränsningen för MKBn utökas att omfatta hela dess influensområde, se separat avsnitt nedan.

Kapitlet om "rekreation och friluftsliv" bör kompletteras med att HELA Varmoviken utgör badplats. Genom Varamon går också en cykelled för MTB och en pilgrimsled. Östgötaleden är planerad men ännu inte uppmärkt.

4. Strandskyddet

4.1 Förutsättningar

Med nya detaljplaner återinträder strandskyddet och ska prövas igen.

"Strandskyddet syftar till att långsiktigt

- 1) trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och
- 2) bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten (Lag (2009:532)).

Går man till lagens förarbeten (Prop. 2008/09:119) understryks det att *"Strandskyddet gäller oavsett om strandområdet har ett värde enligt båda eller endast ett av syftena. Det förhållandet att endast ett av syftena primärt berörs av en viss åtgärd innebär inte att skyddet på den platsen är svagare än om de båda syftena hade påverkats"*.

4.2 Särskilda skäl att upphäva strandskyddet

För att kunna upphäva strandskyddet måste särskilda skäl föreligga som grund för beslutet. Lagen anger sex olika särskilda skäl som kan ligga till grund för prövningen av upphävande av strandskyddet. I MKBn anges det att delar av de föreslagna planområdena redan är ianspråktaga och kan motivera ett upphävande av/dispens från strandskyddet inom dessa delar, enligt det särskilda skälet att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syfte.

För övriga delar som inte kan anses vara ianspråktaga kan det emellertid vara svårt att motivera ett upphävande av/dispens från strandskyddet. För dessa områden avser planen uppförandet av semesterbostäder. Det enda särskilda skäl som kan vara aktuellt att pröva här är att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. I MKBn framförs att det kan vara svårt att finna motiv för detta då dessa semesterbostäder kan bedömas "vara ett enskilt intresse som inte nödvändigtvis måste ligga inom strandskyddat område". Att kommunen bedömer att upphävandet av strandskyddet är nödvändigt för att etableringen ska kunna genomföras räcker inte enligt vår mening. Här måste kommunen och Lalandia kunna säkerställa denna koppling mellan semesterbostäderna och anläggningen om ett angeläget allmänt intresse ska kunna hävdas. Risken för resultat där strandskyddet upphävs och semesterbostäder uppförs utan att ett vattenland med sport- och nöjesaktiviteter uppförs måste kunna elimineras. Vi noterar att Motala kommun avser att utreda och pröva om exploateringen kan betraktas som ett område som med det särskilda skälet att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. Naturskyddsföreningen i Motala förutsätter att det sker ett framtida samråd angående denna punkt när utredningen är genomförd.

I MKBn framförs kraven på att säkerställa fri passage mellan byggnaderna och strandlinjen, men att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden avser förstås hela det strandskyddade området.

5. Översiktsplanering

För att ersätta den tidigare ÖPn från 2006 har kommunen inlett en medborgardialog inför framtagandet av ny ÖP. Resultatet redovisas bl.a. i rapport (<https://www.motala.se/media/uploads/Rapport-Medborgardialog.pdf>) som borde ge viss vägledning hur etableringen av Lalandia bör anpassas till det framtida, hållbara Motala.

Av de resultat som inkommit från medborgardialogen har man kunnat se vissa trender som Motalaborna ser som viktiga för den framtida utvecklingen, som också är relevant för utvecklingen av Varamon. Bland annat framgår följande:

- Motalaborna vill ha sammanhängande promenadstråk utefter stränderna.
- Större delen av de som svarade ansåg det dåligt eller ganska dåligt att bygga på grönytor. Ny bebyggelse bör anpassas så att de gröna värdena inte försämras.
- Cirka hälften av motalaborna anser att strand- och sjönära lägen är attraktiva. Den andra hälften önskar att strandnära lägen inte ska bebyggas med bostäder, då både tillgängligheten för allmänheten försämras och frilufts- och naturområden tas i anspråk.

5.1 Ny översiktsplan, pågående arbete

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan pågår och till detta arbete har Motala kommunstyrelse beslutat om inriktning av arbetet. Där anges det att "aktuella detaljplaneprogram är styrdokument med särskild inriktning på den fysiska strukturen och därmed viktiga utgångspunkter för den nya översiktsplanen". De detaljplaneprogram som idag är godkända är Planprogram för Motalavikens södra strand, Detaljplaneprogram för Norrstens verksamhetsområde samt Planprogram för Badstrandsvägen mm, Varamobaden. Dessutom pågår planarbete för Detaljplaneprogram för delar av Bromma, Kärsby och Djurkälla, vilket ännu inte är godkänt och således inte ingår som styrdokument enligt inriktningsbeslutet.

I kommunstyrelsens beslut om inriktning av arbetet med ny översiktsplan framgår att "Värdet av de blå-gröna strukturerna och identitetsskapande miljöerna ska öka". "Översiktsplanen ska visa hur tillgängligheten till grönområden och stränder i staden och tätorterna kan förbättras. Vid exploatering i strandnära lägen ska zonen närmast strandlinjen lämnas obebyggd så att växt- och djurlivet bibehålls och allmänheten kan passera" och att "endast sådana grönområden som har liten betydelse för rekreation och biologisk mångfald får tas i anspråk för bebyggelse. Kompensationsåtgärder bör aktualiseras vid ingrepp i grönsstrukturen". Denna inriktning bör också gälla det pågående planarbetet med Lalandias etablering av anläggning och semesterbostäder. Dessa inriktningsbeslut får inte stanna som tomma ord i ett dokument. Vi utvecklar detta vidare under rubriken "*Geografisk avgränsning...*" nedan.

6. Miljö kvalitetsmålen

Följande miljö kvalitetsmål anges som relevanta för aktuellt planförslag enligt MKBn:

- 1) Begränsad klimatpåverkan, 2) Frisk luft, 3) Giftfri miljö, 4) Ingen övergödning, 5) Levande sjöar och vattendrag, 6) Grundvatten av god kvalitet, 7) God bebyggd miljö och 8) Ett rikt växt och djurliv.

Av dessa miljö kvalitetsmål är det endast "God bebyggd miljö" där planförslaget innebär positiva effekter, då det gynnar turism och besöksnäringen med nya arbetstillfällen. Men även detta mål, "God bebyggd miljö", innebär negativ påverkan för biologisk mångfald, rörligt friluftsliv och rekreation/lek genom att naturmark och park inom strandskyddat område, tas i anspråk.

För övriga miljö kvalitetsmål innebär planförslaget negativ påverkan i olika grad. Bland annat skapar dagvattenavrinningen problem då "avverkning av träd och ökad hårdgärning av mark medför att mer föroreningar släpps ut till Vättern". Den biologiska mångfalden i Vättern och dess ekosystem är helt beroende av sjöns vattenkvalitet. I MKBn konstateras att "en exploatering av naturmark intill sjön medför oundvikligen att mer föroreningar tillförs Vättern genom ökad dagvattenavrinning", trots tillsatta åtgärder för rening (sid 89). Det noteras i detta sammanhang att en ökning av föroreningsmängden är negativt i ett långsiktigt perspektiv för Vättern och att det är viktigt att värdefull strandnära natur sparas vid en exploatering.

I MKBn anges det i samband med redogörelsen för miljö kvalitetsmålet "Grundvatten av god kvalitet", att grundvattnet generellt behöver beaktas mer och ges större tyngd inom bland annat samhällsplaneringen, vilket är något som även Naturskyddsföreningen i Motala stödjer. Detta är ett viktigt skäl till att den geografiska avgränsningen borde omfatta hela Varamoviken, då hela området berör samma grundvattenproblematik.

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt för nuvarande och framtida generationer enligt miljö kvalitetsmålet "Ett rikt växt- och djurliv". Eftersom planförslaget innebär att naturmark inom strandskyddat område tas i anspråk, innebär detta negativ påverkan på detta mål. Här anges det i MKBn att man ska lägga ut död ved och återplantera träd som kompensationsåtgärder för nedtagning av värdefulla tallar. Detta räcker inte enligt vår mening. En eventuell exploatering måste innebära rejält tilltagna kompensationsåtgärder i form av att man avstår ytterligare exploatering i Varamoviken och avsätter värdefulla naturområden, såsom f.d. Elux-området i Bromma och Mariebergsudden, till naturreservat eller på annat sätt säkerställer ett långsikt skydd (se vidare avsnitt 8 nedan).

7. Miljö kvalitetsnormer

De miljö kvalitetsnormer som tas upp i MKBn är normerna för luft och vatten. Här borde även normerna för omgivningsbuller vara relevanta och beskrivas. Med den beräknade tillströmningen av 700 000 fler besökare per år till Motala, med ökad trafik och ökad antal boende som ska vistas tillfälligt i strandnära semesterboenden kommer med hög sannolikhet omgivningsbulleret att påverkas. Varamons strand är bl.a. riksintresse för rekreation och som en av kompensationsåtgärderna för att balansera en förändrad bullernivå är att ta bort den höga ljudnivån som genereras av vattenskottrarna genom att helt förbjuda dem i Varamobukten. Ett skoterförbud är även motiverat av Natura 2000-områdets uppgift att skydda livsmiljön för utpekade arter, och då i synnerhet under häckningstiden.

7.1. Vattendirektivet

Enligt EU:s vattendirektiv ska alla vattenförekomster uppnå god ekologisk och kemisk status till 2021 eller allra senast 2027. EU:s vattendirektiv är implementerat i svensk lagstiftning genom miljöbalken, vattenförvaltningsförordningen och i olika myndighetsföreskrifter. I miljökvalitetsnormen för vatten bestäms vad god status innebär och här beskrivs den vattenkvalitet som ska uppnås och när det senast ska vara gjort.

Planområdet gränsar till Vättern, som vi bör betrakta som en källsjö, då den övervägande tillrinningen sker via grundvattnet. Vattnet i Vättern beräknas ha en omloppstid på 60 år och har i förhållande till storlek ett mycket litet avrinningsområde. Med Vättern som dricksvattentäkt och mycket höga naturvärden bör miljökvalitetsnormerna för Vatten och vattendirektivets krav tas på mycket stort allvar och efterföljas. Det så kallade "Icke försämringskravet", som innebär att ingen enskild kvalitetsfaktor får försämrats, måste planförslaget leva upp till. Även på denna punkt bör planförslaget påverkan balanseras genom att den geografiska avgränsningen utvidgas till hela Varamoviken och att ytterligare exploatering i minimeras.

8. Geografisk avgränsning utifrån "influensområdet" och Grönstrukturanalys

Den geografiska avgränsningen av MKBn bör inkludera hela "influensområdet" och grundas på tillämpning av framtagen Grönstrukturanalys. I MKBn, sid 62, tas grönstrukturanalysen upp endast översiktligt och med begränsning till den sydligaste delen av Varamon, där de fem aktuella planområdena är lokaliserade.

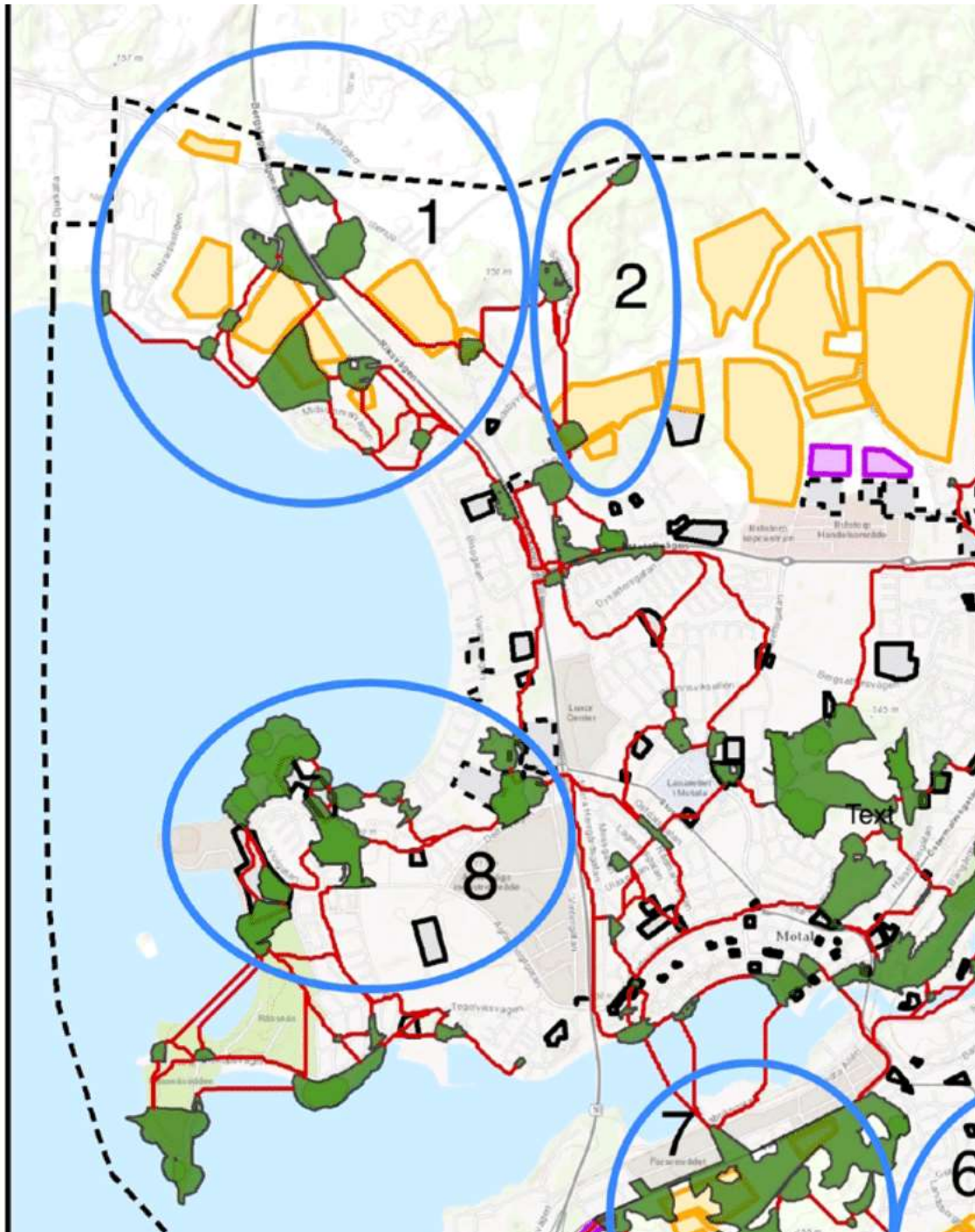
I aktuell grönstrukturanalys definieras bl.a. stadsnära natur, som innebär större sammanhängande naturområden/friluftsområden och Stadsdelspark, grönytor mellan 5-10 ha, som ligger mer centralt i staden samt ytterligare lokala mindre grönområden, mindre än 5 ha m.fl. områden. Enligt MKBn ingår grönstrukturen inom det aktuella planområdet i den blå-gröna strukturen längs med Vättern och är klassad som stadsnära natur eller som stadsdelspark. (se figur 1 nedan)

Figur 1: (del av figur från Grönstrukturanalysen, sid 11). Nr 5 illustrerar blå-gröna strukturen längs Vätterns stränder utmed Varamoviken.

MKBn anger att strategin för Varamo-området är att den blå-gröna strukturen längs med Vätterns strand ska utvecklas. Här är ytterligare ett starkt skäl till att den geografiska avgränsningen kan anses vara för snäv och bör omspänna hela Varamoviken. Även i stort sett samtliga riksintressen som redogörs för området omfattar hela Varamoviken.

I dokumenterad grönstrukturanalys redovisas under avsnittet "Habitatnätverk och Bebyggelse" värdefulla miljöer och samband i förhållande till bebyggelseplaner. I detta avsnitt kan man läsa att "Många av de preliminära utbyggnads- och förtätningsområdena sammanfaller med ädellöv livsmiljöer. För att bevara och förstärka dessa samband är det viktigt att dessa värden finns med vid planering av bebyggelse. I första hand bör strategin vara att bevara de livsmiljöer som finns och att vid ny bebyggelse planera in ädellövskog/ädellövträd i bebyggelseområdena". Habitatnätverks med förändringsområden som är aktuella vid Varamoviken är illustrerade i Grönstrukturanalysen i Kartbilaga 4. (Se figur 2 nedan).

Figur 2: (del av Kartbilaga 4 från Grönstrukturanalysen, sid 9). Nr 1 visar bebyggelseplaner i området Djurkälla/Kårsby/Bromma i norra delen av Varamoviken. Nr 2 visar bebyggelseplaner i södra Varamoviken avs. etableringen av Lalandia.

De riksintressen som är beskrivna i MKBn omspannar hela Varamoviken och utgör en väsentlig del av exploateringsförslagets influensområde. Etableringen av Lalandia beräknas generera cirka 700 000 besökare per år, vilket medför ökat tryck på t.ex. riksintresset för det rörliga friluftslivet. Kommunen har även ett ansvar för dessa besökare och bör förstärka dessa berörda riksintressen. Därför är det viktigt att hela influensområdet tas med och att hänsyn tas till berörda habitatnätverk.

Naturskyddsföreningen i Motala anser att exploateringsprojektet i södra Varamoviken, dvs. Lalandias etablering, och planerad exploatera i norra Varamoviken, dvs Bromma/Kärsby/Djurkälla, är oförenliga enligt grönstrukturanalysen och dess strategi, vattendirektivet och aktuella riksintressen för området. Detta bör beaktas i planförslagen.

Sammanfattningsvis anser Naturskyddsföreningen i Motala att om en exploatering i Varamo-området blir aktuell, bör det göras med största hänsyn till naturvärden, sociala värden och de riksintressen som definierar Motalas "Varamon". Naturvärden eller andra sociala, kulturella värden som kan komma att försvinna ska också kompenseras på ett sätt som är likvärdig förlusten som planerna kan komma att orsaka.

Motala 13 maj, 2018

Naturskyddsföreningen i Motala

Styrelsen

Line Holgerson, ordförande
Rolf Wedding, vice ordförande
Rolf Ström, ledamot
Inger Rosenberg, ledamot
Eva-Britt Kemmer, ledamot
Gerhard Wittmann, ledamot